

ליל שבת קודש פרשת ויהי ה'תשס"ד

בליל שבת קודש בסעודה ראשונה דיבר מוהר"ש נ"י ריבורים נוראים ונפלאים מאד על פי דברי רביז"ל בליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' א' המדבר ממדרת יעקב להסתכל על החכמה ושהשכל שיש בכל דבר, עיין שם.

פתח ואמר מוהר"ש נ"י, רביז"ל אומר (מוראה"ש נ"י) חור בקיצור על כמה נקודות שבתורה זו של רביז"ל, בחינתו של יעקב הוא להסתכל על החכמה והשכל שיש בכל דבר, כי יש חכמה ושבל בכל דבר, שעל ידי זה יכולם לחתוך אל השם יתריך על ידי אותו דבר, וצריכין לחפש את החכמה והשכל שיש בכל דבר עד שייאיר את עיניו לחתוך אל השם יתריך על ידו, אבל לפעמים אוור השבל גדול מאד, ואי אפשר לקבל אותה כמו שהיא, כמו שאי אפשר להסתכל באור השימוש, ולבן צריכין להקדים את האצטומים שהוא האמונה והתפילה, בבחינת ההלים ע"ב) לפניו שימוש ינון שמו, היינו לפניו שוכין אל אור השימוש, שהוא החכמה והשכל שיש בכל דבר, ינון שמו, ינון לשון מלכות, היינו אמונה ותפילה ליקוט מוהר"ן חלק א' סי' ע"ג), ועל ידי שמקידים את האמונה, שמאمين שבודאי יש חכמה ושבל בכל דבר, על ידי זה זוכין אחר כך לבוא אל החכמה והשכל שיש בכל דבר, ולהכיר את השם יתריך באמת, וזהו בחינת יעקב שובה לבבורה שהוא החכמה שבל דבר, עיין שם כל זה בדברי רביז"ל.

והסביר מוהר"ש נ"י, כי הנה והוא עיקר עבודה איש ישראל, למצוא את הקדוש ברוך הוא בכל פרט ופרט של הבריאה, ולהסתכל על החכמה והשכל שיש בכל דבר, כי כך ברא הקדוש ברוך הוא את עולמן, שנוכל למצוא אותו יתריך בכל פרטי הבריאה, וכשאדם מרגיל את עצמו להסתכל על החכמה והשכל שיש בכל דבר, או מייר לו כל דבריו כמו השימוש בצדדים, כי אוור יתריך מייר לו בכל פרטי החיים, והוא מתענג על נועם זיוו השכינה ממש, אבל לא בפעם אחת זוכים להגיע אל האור הזה, כי לא מיד זוכין למצוא את החכמה והשכל שיש בכל דבר, רק צריכין להקדים את האצטום של אמונה ותפילה, היינו להאמין שבודאי יש חכמה ושבל בכל דבר, ולהתפלל אליו יתריך שיזכה למצוא אותו, או בוודאי יAIR השם יתריך את עיניו שיזכה למצוא את החכמה והשכל שיש בכל דבר, ויאיר לו אלקותו יתריך בשימוש בצדדים.

וזהו מה שכחוב (דברים ד') וידעת היום והשבות אל לבך כי הוי"ה הוא האללים בשמיים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד, הינו שצרכין להמשיך את ידיעת השכל אל הלב, ולהבין בלבו מה שראה עיניו, כי לא מספיק לראות בעיניו בלבד, בלי לקשר אותו אל פנימיות לבבו, כי אין זה ידיעה אמיתת כלל, רק עיקר הידיעה היא כשםשיך ידיעת שכלו והסתכלות עיניו, אל פנימיות הלב, ולהבין מה שראה, ואיז מובטח שייהיה קבוע בלבו ונבדתו, כי שוריינה דעתך בלבא תלייא (עבודה זה כ"ח), שהعينים והלב תלויים זה בזה, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (סנהדרין ט"ה) אין יצר הרע שולט אלא במה שעיניו רואות, וכן כתיב (גמבר ט") ולא תתו אחרי לבכם ואחרי עיניכם, כי הם תלויים זה בזה, ומובה בטור (ריש אורח חיים) שהعينים והלב הם תרי סرسורים דעבירה, כי העין רואה והלב חומר, ולאחר כך כל המשעה גומרים, ואם אין האדם רואה רע בעיניו, אז אין לו חומר לעשות רע, ולכן עיקר העבודה לקדש העינים, ולכוון אותם להסתכל על החכמה והשכל שיש בכל דבר, ולאחר כך גיע לידי "והשבות אל לבך", שיבין היטיב בלבו מה שראה, וימצא את האלקות שישי בכל דבר, ואיז יארו כל ימי חייו באור אלקותו יתברך כשמש בצהרים, אשריו לו ואשריו חלקו.

וקישר מהרא"ש נ"י את עניין הנ"ל לפרשת השבוע בקשר לנורא ונפלא מאד, כי הנה מובא ברשי"י הקדוש ריש פרשת השבוע בשם חכמינו הקדושים, למה פרישה זו סתומה? לפי שבzion שנפטר יעקב אבינו נסתמו עיניהם ולבם של ישראל מצרת השעבוד שהתחילה לשעבדם, עיין שם, ויש להבין למה תפסו חכמינו הקדושים הלשון שנסתמה "עיניהם ולבם" של ישראל דיקא, ולא אמרו "מוחם" או שאר איברי גופם? וגם יש להבין, למה ארע זאת מפטורת יעקב, הלא מבואר בפרשת שמota, שעיקר השעבוד התחל עם מיתה השבטים, וכמו שכחוב (שמות א') וימת יוסף וכל אחיו וכל הדור ההוא, בני ישראל פרו ויישרצו וירבו וגוי, שזה כתוב גם בסוף פרשת ויגש, שהוא הפרשה הסתומה הנ"ל, וישב ישראל בארץ מצרים בארץ גושן ויאחזו בה ויפרו וירבו מאד, ורק אחר כך, (שמות א') ויקם מלך חדש על מצרים וכו', שהתחילה עיקר צרת השעבוד, אם כן ומה כתיב כאן שעם מיתה יעקב נסתמה עיניהם ולבם של ישראל, והרגישו צרת השעבוד? אבל על פי דבריו רביז"ל הנ"ל מובן העניין מאד, כי עיקר האדם הוא העינים והלב, בבחינת ידעת היום והשבות אל לביך, הינו שירגיל את עיניו להסתכל על החכמה והשכל שיש בכל דבר, ולהכנים הסתכלות זאת בלבו, להבין אלקותו יתברך שיש בכל דבר, עד שיאיר כל דרכיו כמו השימוש בצהרים, וכל זה הוא בחינת יעקב, שהוא איש תם, שמסתכל על החכמה והשכל שיש בכל דבר, ולכן מיד שנפטר יעקב אבינו, הינו

שנסתלק כוחו ולימודו להסתכל על החכמה והשכל שיש בכל דבר, נסתמה "עיניהם ולבם" של ישראל מצורת השעבוד, שהתחילה להרגיש איך כוח זה נחלש אצלם, ולכן אף על פי שהשעבוד ממש לא התחיל אלא עם מיתה כל השבטים, אבל מיד שנחלש אצלם כוחו של יעקב, שהוא הכח להסתכל על החכמה והשכל שיש בכל דבר, התחילה להרגיש צורת השעבוד, כי עיקר השעבוד והגלוות הוא רק מהסرون אמונה, ומהסرون ידיעת אמתת מציאותו יתברך, אבל כשהאדם רואה את אמתת מציאותו יתברך מכל דבר, וקשר זהה היטיב אל לבו, הרי נגאל מכל צורתיו ואינו בגלות כלל, והשם יתברך יזכינו לקדש את עינינו ולכינו בדיקות אמיתתי בו יתברך, ונזכה להככל בו יתברך למגורי מעטה ועד עולם אמן ואמן.

בוקר שבת קודש פרישת ויהי ה'תשס"ד

בשבת קודש בבוקר, בעת קידושא רבא, דיבר מוּהָרָא"ש נ"י דבראים נוראים ונפלאים מאד בסיפוריו מעשיות של רבייזל במעשה מלך וקיסר מעשה ב' דף כ"ד עיין שם.

פתח ואמר מוּהָרָא"ש נ"י, רבייזל ממשיך בספר, והלכו על הים, אחר כך רצוי לקרב עצם אל הספר, ובאו לספר, והוא שם עיר, והלכו לשם ולקחה הבת קיסר הטבעת ונתנה לו והיא שכבה שם, כי לא בקביעות יכולם לישאר על הים, שהוא ים החכמה והשנות אלקתו יתברך, ולפעמים מוכרים לחזור אל היבשה, ולצמצם עצמו למצוא אלקתו יתברך גם שם, ולכן באו אל הספר והיבשה, והוא שם עיר והלכו לשם, כי מקודם צרכין להיות קצת מופרש ומובדל מבני אדם ולהתבודד עמו יתברך בירות ובדות, עד שיזכה להיות כל כך דבוק בו יתברך, עד שגם בישוב לא יבללו אותו בני אדם, ואז לקחה הבת קיסר, שהיא שורש נשמות ישראל, את הטבעת, ונתנה לו בשעה שהלכה לישון, כי גם שינוי היא ענן של צמוצים וניהא להמוחין, שאז אפשר להיות קבוע תמיד בהשגות עליזות, רק מוכרים ליתן קצת ניהא להמוחין ולישון (ליקוטי מוּהָרָן חלק א' סי' ל"ה), ואז היא מוחרת את הטבעת, שהיא התורה, בחינת עיגולא וריבוע, אל החתן שלה, היינו אל

קדושא בריך הוא, כי אז בשעת שינה המוחין מתחדשים בתחום האמונה (עיין שם בתורה הנ"ל), והמוחין נוחים מעפיהם.

אחר כך ראה הבן מלך שבסמוֹך תעמוד, והניח הטעבת **אצלה**, אחר כך עמדו וחלבו אל הספינה, כי כשהראה הבן מלך שהוא תקום בסמוֹך, הניח הטעבת **אצלה**, כדי שתהייה מוכנת מיד בקומה תיכף להחלבש עצמה באור התורה, וכן תתחזק מאר עם האמונה הקדושה המתחדשת בכלל בוקר, בבחינת (*איכה ג'*) חדים לבקרים הרבה רבה אמונתיך, אבל לפעמים מהמת רוב מהירות, האדם אינו שם לב אל **הכלים שניתנו לו**.

בתוך כך נוצרה ששכחו הטעבת שם, ושלחה אותו אחרי הטעבת, והלך לשם ולא היה יכול למצוא המקום, והלך למקום אחר, ולא היה יכול למצוא את הטעבת, והוא הולך לבקשו ממקום למקום עד שנתקעה ולא היה יכול לחזור, כי מלחמת שלחה החתן שלה למצוא הטעבת, ולא הלכה בעצמה למצוא את אבידתה, גרמה שנטרחן החתן ממנה, וזה היה התחלת הפירוד וההעלמה, כי תיכף ומידי שאדם מרגיש שנאבד ממנו אוור התורה ואור האמונה, שהיא הטעבת הנ"ל, צריך להזרז מאר לחפש ולבקש אבידתו, ולא לסמוך על אחרים כלל.

והיא חלה לבקשתו, ונתקuit גם בן, והוא הולך ותועה הולך ותועה, כי כמים פנים אל פנים, כפי שאדם מתרחק ותועה מדרך התורה, כן התורה מתרחקת ממנו בבחינת אם תזובני יום יומיים אעובר.

אחר כך ראה דרך, והלך ליישוב ולא היה לו מה לעשות ונעשה משרת, כי התורה מחייבת על האדם שיזוז אליו, וימצא אותו גם בתחום היישוב בין בני אדם, כי אין שום מקום שלא יהיה שם תורה.

גם היא הייתה הולכת ותועה, וישבה עצמה שתשב אצל חיים, והלה חלה אל שfat הים והוא שם אילנות של פירות, וישבה שם, וביום הייתה הולכת אצל חיים, אולי תמצא עוברים ושבים והיתה מתפרנסת מן הפירות, ובليلת היהתה עולה על אילן כדי שתהייה נשמרת מן החיות, כי נשמה מישראל שמרגש עצמה מבודדת על שנהרקה מן התורה, היא חזרה לשבת אצל שfat הים שהיא ים החכמה, אולי ימצא עובר ושב שיוכל לעזור לה לחזור אל השגות התורה, ולהתחזק באמונה יתרה גם בעוצם גלותה, היא מוצאת שם אילנות של פירות, שם

התורות של הצדיק הנמשל לאילן, וכמו שכחוב בזוהר (פרשה שלח) עז דא צדיק, ומזה היהת מפurnסת עצמה, כי על ידי ספרי הצדיק האדם יכול לפרש עצמו ברוחניות ובגשמיות, כי הצדיק יש לו עוצות נכונות על כל דבר, ולכון ביום שעדין מאיר לו קצת, יכול לעסוק בעצות הצדיק, ולהחיות עצמו بما שיכיל, ובলילה, היינו בשעה שחושך לנו, אוי הוא עולה על האילן ממש להשמר מן החיות רעות, כי החיות רעות הם המחשבות רעות שרוצים להטריף מוח האדם (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' רל"ג), ועל ידי שאדם מכסה עצמו תחת צל כנפי הצדיק, אוי אפילו בשעה שחשוך לנו, הוא יהיה נשמר מן החיות רעות, כי עיקר תקוות האדם בתוקף גלוותו הוא על ידי התרבות אל הצדיק, שמנין ומכסה עליו, ונוטן לו עוצות טובות על כל דבר, והשם יתברך יוכינו להיות מקרבים אל צדיקים אמיתיים, ולקבל מהם עוצותיהם הקדושות, כדי נזכה לחזור בתשובה שלימה לפניו יתברך, ולהכלל בו יתברך למורי מעטה ועד עולם אמן ואמן.

סעודה שלישית פרשת ויחי ה'תשס"ד

בסעודה שלישית, סעודת רעווא דרעווין, דיבר מוהר"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על פי דברי רביז"ל בליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' קפ"א המדבר מסכנתה המחלוקת שיש על האדם, עיין שם.

פתח ואמר מוהר"ש נ"י, רביז"ל אומר (מוראה"ש נ"י) חור בקיצור על דברי רביז"ל שבתורה זו, בשמתקשרים בקשר איזה אנשים על איש אחד, אפילו אם הוא אדם חשוב יותר מהם, על כל זה יבולם להפלgo, כי נתקבעים חלקו הבודד שיש לכל אחד מהם, ועל ידי זה נתבטל חלק הבודד שלו ונופל על ידם וכו', ועל זה התפלל יעקב שלא יזק מחלוקת קרה למשה רבינו עליו השלום, ואמר (בראשית מ"ט) בקהלם אל תהדר בבודך, היינו שלא יתייחד ויתקשר חלקו הבודד שלהם שיש לכל אחד ואחד מהם וכו', ובשפילין איזה אדם, עיקר הנפילה שנופל לתאות ניאוף ה' יצילנו, עיין שם כל זה בדברי רביז"ל.

והסביר מוהר"ש נ"י, כי הנה רבי"ל מגלה לנו בתורה זו את עוצם הייך המחלוקת שיש על האדם, איך שהוא דבר מסוכן מאד, וצריבין להשמר ממנו מאד מאד, כי כל נשמה מישראל נמשלת לנור, וכמו שכחוב (משל א') נר ה' נשמה אדם, והנשמה מאירה עם כבוד השם יתברך, כי כל אחד מישראל נברא כדי לגלות כבוד השם יתרברך בעולם, והכבוד הזה מתגלה על ידי אור נשמו, שמאורה על ידי המצוות ומעשים טובים שלו, ולכון אם מתקשרין כמה NAMES מישראל על אייה אדם, ורוצים לחלק עליו ולבטל את נרו, בודאי יכולם לעשות זאת בקלות, כי כשמתהברים כמה נרות ביחד, הרי נעשה אבוקה גדולה מאד, ואוי נר היהודי מתבטל ונמס לפניהם לגמרי, כמו נר שמתקרבת לאבוקה גדולה, שנמס ונבטל לגמרי ואין לה שום קיום כלל, ולכון כשהרבה בני אדם מתחברים על איש אחד, بكل יכולם לבטל אותו ולהפיל אותו, כי הנר שלו מתבטל מפני האבוקה שלהם, אם לא שהנר שלו גדוול מאד מאד, עד שיתור גדוול מכל הנרות שלהם ביחד, וכן יהיה אצל משה רבינו, שלא יוכל להפיל אותו קרה וכל המהאים וחמשים ראשוני סנהדרין שעמו, כי אף על פי שהיה חלקו הבהיר שלם גדוול מאד, כי הם היו גדוולי ישראל באמת, אבל לגבי משה רבינו לא הועילו כלום, כי משה רבינו היה כולל מכל ששים רבו נשמות ישראל, כמו שאמרו חכינו הקדושים, לדה אשה אחת ששים רבו בכור אחד, וכי הוא זה, וזה יוכבד בת לוי אם משה, כי משה רבינו היה כולל מכל נשמות ישראל ביחד, ולכון חלק הבהיר שלו היה גדוול מכולם, ומהמת זה לא יוכל קרה ועדתו להפיל אותו, וכולם נפלו ונבטלו מלפניו.

ומסביר רבי"ל, שהוא מה שההפלל יעקב אבינו (בראשית מ"ט) בקהלם אל תחד בבודי, היינו שלא תיחיד חלקו הבהיר הבהיר שלו בחלוקתו של קרה על משה, היינו שלא יוכל להצטרף גם חלקו הבהיר שלו עם המחלוקת שלהם, או בודאי יהיה למשה רבינו כה לעמוד מפניהם, כי כוחו של משה רבינו בהארת אלקותו יתברך, בודאי יהיה מספיק לבטל את כל חלקו הבהיר של קרה ועדתו, ושוב לא יהיה בסכנה להיות נזוק מהם חם ושלום.

ואמר מוהר"ש נ"י, שעל פי מה שמשים רבי"ל "שעיקר הנפילה שנופל לתאות ניאוף ה' יצילנו", מובן מאד מה שאמרו חכינו הקדושים (סנהדרין ק"י) על הפסוק (תהלים ק"ז) ויקנאו למשה במחנה, מלמד שהחרהו באשת איש, ולא כaura יפלא מאד, שיחשדו משה רבינו בדבר זר כזה, שהרי משה היה מובהר האנושי, והוא פרוש מכל וכל על פי הדיבור, כמו שכחוב (דברים ה) ואתה פה עמוד עmedi, ואם כן איך יחשדו אותו בדבר מוזר כזה? אבל על פי דברי רבי"ל מובן מאד, כי הרי החשו

שהועילו להפיל את משה על ידי התחרבות חלקי הכבוד שלהם, ואם הפילו אותו הרי הנפילה הוא לתאות ניאוף רחמנא ליצלן, ولבן חשו אותו בדבר גרווע כוה, אבל הם לא ידעו שהחלקי הכבוד של משה גדול מכולם, ולא געו בו כלל, אדרבה, הם נפלו ונתקבטו ונבלעו בתחום האדמה על פם מחלוקתם, ולבן אשרי מי שנזהר מأد לא להתערב על שם מחלוקת, בפרט כשהגע לאנשים גדולים ומכובדים, כי אין שם דבר טוב יוצא מחלוקת, ואל תהיה ניסת להבעל דבר שמתלבש עצמו בנסיבות, ואומר שהוא שמצוות גדול לרדוף את פלוני ולהליך עליו, כי מצוות כאלו צריכין לבורה כמו מאש (עי' לקוטי הלכות יין נסרך הלכה ד), רק העיקר לחפש ולבקש שלום בכל מקום, ולכבד אנשים טובים וכשרים, כי או יהיה חיים טובים ומתויקים באמות, אישרי לו ואשרי חלקו.

וקישר מורה"ש נ"י את עניין הנ"ל לעוד עניין בפרשת השבוע, בקשר לנורא ונפלא מأد, כי הנה כתיב בפרשת השבוע את ברכת יעקב ליוסף, איך שהזכיר המחלוקת שהיה עליו, והזכיר איך ש יוסף חיזק את עצמו, ובמו שכחוב (בראשית ט"ט) וימרדו והרבו וישטמוهو בעלי חצים, ותשב באיתן קשתו ויפזו זרועו ידיו וגנו, ואמרו חכמינו הקדושים (סוטה ל"ו, ומובא בפירושי פסוק כ"ז) "ותשב באיתן קשתו ויפזו זרועי ידיו" היינו הנסינו שהיא לו עם אשת פוטיפר, והתגבר על יצרו אבל יצא טפות מבין אצבעות ידיו וכי, ולכאורה יפלא מהו המשיך והקשר בין שני דברים אלו, וימרדו והרבו וישטמוهو בעלי חצים, היינו שאחיו שנאו אותו ורבו עמו, ומרדו את ימי חייו, ולאחר כך ותשב באיתן קשתו ויפזו זרועי ידיו, היינו שעמד בנסינו עם אשת פוטיפר, ואף על פי כן יצא ורע בין אצבעותיו וכו', אבל על פי דברי רביז"ל הנ"ל מובן העניין מأد, כי על ידי שהתקשו אחיו יוסף עליו בחלוקת, הרי רצוי להפילו אותו על ידי חלקי הכבוד שלהם, ועיקר הנפילה הוא לתאות ניאוף רחמנא ליצלן, ולבן הלכו לחפש אותו במצרים בקובה של זונות כmobא במדרש, כי נדמה להם שבודאי לא יכול לעמוד בנסינו אחר שהפילו אותו, אבל זה מה ששיבח אותו יעקב אבינו עליו השלום, יוסף הצדיק היה גדול מאד בחלק הכבוד שלו, עד שלא מיבעיתו שלא ניסת לערות הארץ, אלא גם היה יכול לעמוד בנסינו גדול עם אשת פוטיפר, ואף על פי שהיא לא איזה מכשול, יצא בין צפנוי וכו', אבל היה יכול להחזיק עצמו ולהזוז אל קדושתו, עד שזכה להיות שליט ומושל בכל הארץ מצרים, וכל זה היה "מידי אבד יעקב משם רועהaben ישראאל", היינו על ידי כוחו של יעקב, שהוא שורש הכבוד, וכmobא בסוף דברי רביז"ל בתורה זו, והיה יוסף כלול מייעקב ביוור, בבחינות (בראשית ל"ז) אלה תולדות יעקב יוסף וגנו, ולבן בכוחו של יעקב היה בודאי יכול לעמוד כנגד חלקי הכבוד של אחיו, ולא הזיקו לו כלל, כמו

שאמר לאחיו כשהבאו למצרים (בראשית מ"ה) והגדתם לאבי את כל כבוד במצרים וג', הינו שיגידו לו איז שחלק הכבד שלי עדיין בשלמותו, ולא נפגמה כלל, ועל ידי זה בודאי יהיה רוח יעקב מאדר, והבן, והשם יתברך יוצינו להיות נשמרין מחלוקת בתכליות השמירה, ונזכה להיות כלים ראויים לגלות ולפרנס כבוד השם יתברך בעולם, עדי נזכה לראות בכבודם ובגואלתם של ישראל במהרה בימינו אמן ואמן.

